

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 02 iulie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în privința inculpatului

Besedin Serghei xxxxx.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.03.2015 – 02.07.2018,
instanța de apel: 01.02.2019 – 07.07.2020,
instanța de recurs: 25.08.2020 – 11.11.2020.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 02 iulie 2018, Besedin Serghei a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Instanța de fond a constatat că Besedin S. se învinuiește că, în prima jumătate a lunii mai 2014, aflându-se în apartamentul nr. xxxxxx, mun. Chișinău, acționând de comun acord și împreună cu Vîhodeț V., precum și cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către o altă persoană, a înlesnit practicarea prostituției în or. Rosis, Spania, de către Prisacari M., prin fotografierea acesteia în diferite ipostaze intime în conformitate cu chestionarul de angajare la muncă prezentat de către Vîhodeț V., iar aceste fotografii urmau să fie folosite de către Vîhodeț V. și alte persoane în vederea înlesnirii practicării prostituției a lui Prisacari M. în țara de destinație.

Instanța a reținut că inculpatul a pledat nevinovat și a declarat că nu a dus pe nimeni peste hotare, nu a fotografiat pe nimeni, după cum este învinuit, și nici nu are aparat de fotografiat. Nu a fost niciodată în apartamentul lui Prisacari M. și nu cunoaște unde locuiește aceasta. Nu a avut niciodată coafură cu părul creț.

Instanța a statuat că probele administrate nu confirmă învinuirea înaintată inculpatului.

Astfel, martorul Sumovschi I. a indicat că nu cunoaște inculpatul. Îl cunoaște doar pe Vîhodeț V., care a dus-o pe fosta soție în Spania la muncă, inducând-o în eroare, deoarece i-a promis un alt lucru. Nefiind de acord cu serviciul propus, fosta soție s-a adresat la poliție și a revenit în țară.

Martorul Raspopa R., anchetator în cadrul urmăririi penale, a comunicat că urmărirea penală a fost pornită la cererea unei doamne privind traficarea ei în Spania pentru practicarea prostituției. În calitate de persoane suspecte au fost stabiliți Vîhodeț V. și Besedin S., ultimul fiind suspectat că a participat la recrutarea persoanei prin întocmirea dosarului, nemijlocit a fotografiat partea vătămată.

Ori, nici unul din martori nu a indicat direct că anume inculpatul a comis infracțiunea incriminată.

Deci, nu au fost prezentate probe concludente și pertinente care ar dovedi că inculpatul a comis infracțiunea de înlesnire a practicării prostituției, că a avut din această activitate careva foloase materiale personale. Chiar dacă inculpatul a făcut fotografii, nu au fost administrate probe ce ar confirma că el cunoștea despre faptul comiterii proxenetismului și urmărirea survenirea consecințelor, precum și își dădea seama că face poze pentru a înlesni practicarea prostituției de către Prisacari M.

Mai mult, fiind efectuată percheziția, la domiciliul inculpatului nu au fost depistate fotografii ale lui Prisacari M., aparat de fotografiat, dispozitive sau utilaje pentru prelucrarea pozelor. Ori, Prisacari M. a indicat la urmărirea penală că a fost fotografiată cu aparatul de fotografiat de un fotograf, pe care l-a adus Vîhodeț V. Acuzarea nu a prezentat probe că inculpatul a lucrat ca fotograf sau practică această îndeletnicire. Lipsesc și probe care ar dovedi că Prisacari M. la acel moment era însărcinată, după cum ea a declarat.

Totodată, învinuirea este fondată pe declarațiile părții vătămate Prisacari M., care însă nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, deoarece aceasta nu a fost audiată în ședința de judecată, părțile nu au avut posibilitatea de a-i înainta întrebări, între aceasta și inculpat nu a avut loc confruntarea, iar potrivit art. 389 alin. (3) Cod de procedură penală, declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art. 109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată.

În același timp, procesul-verbal de recunoașterea persoanei din 28.04.2014 reprezintă o continuitate a declarațiilor făcute de Prisacari M., din care rezultă că aceasta a recunoscut inculpatul după forma feței și după coafură. Iar în declarațiile date la 02.07.2014, Prisacari M. a descris persoana care a fotografiat-o ca o persoană în vârstă de 25 ani, statura – 1,80 m. constituția corpului- slabă, părul- negru, lungime medie, puțin creț. Conform fotografiei anexate la materialele cauzei, persoana la care a indicat Prisacari M. – Besedin S., nu are părul puțin creț, are vârsta de 28 ani și înălțimea de 1,86 m.

Prin urmare, declarațiile date de Prisacari M. în cadrul urmăririi penale sunt contradictorii. Aceste neclarități nu au fost înlăturate de acuzare, iar orice incertitudini, dubii în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului. Totodată, sarcina probării învinuirii îi revine procurorului, iar potrivit art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

3. Procurorul Secției combaterea traficului de ființe umane din cadrul Procuraturii Generale, Viorel Ciobanu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 220 alin. (2) lit. b), c), 90 Cod penal la 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Apelantul a invocat că instanța de fond, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu a examinat obiectiv probele administrate și nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Ori, vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește pe deplin prin procesul-verbal de audiere a *martorului* Prisacaru M., potrivit cărui ea a fost telefonată de Vîhodeț V. pentru a face poze cu un aparat de fotografiat, deoarece pozele făcute cu telefonul nu erau calitative. Seara, la ea acasă a venit Vîhodeț V. cu un prieten, care avea la el un aparat foto. Prietenul nu s-a prezentat, însă ea a înțeles că este fotograf, avea vârsta până la 25 ani, statura de 1,80 m, constituția corpului – slabă, părul de culoare negru, lungime medie, puțin creț și vorbea în limba rusă. Acesta i-a făcut mai multe poze în lenjerie intimă, costum de baie și goală. Vîhodeț V. i-a spus că va transmite pozele în Franța și o va anunța despre rezultatele obținute.

Martorul Sumovschi I. a declarat că Prisacari M. i-a spus că la ea la domiciliu a venit Vîhodeț V. cu un cunoscut de-al său și i-au făcut mai multe poze în lenjerie intimă, costum de baie și goală, comunicându-i că pentru a fi acceptată la lucru e nevoie de a expedia un șir de poze.

Totodată, vinovăția inculpatului se dovedește și prin:

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S.;

procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice, purtate de către Prisacari M. și Vîhodeț V.;

procesul-verbal de examinare a răspunsului parvenit de la SRL „Simpals”, prin care a fost localizat sursa electronică de unde Vîhodeț V. publica anunțuri și discuta cu fetele în vederea practicării prostituției;

procesul-verbal de examinare a anchetei sociale, prin care a fost constatat faptul că Prisacari M. nu este social vulnerabilă;

procesul-verbal de examinare a pașaportului Prisacari M. prin care a fost constatat faptul trecerii frontierei de stat de către aceasta în circumstanțele indicate în rechizitoriu.

Disponând achitarea inculpatului, instanța de fond a invocat că Prisacari M. nu a fost audiată în cadrul cercetării judecătorești, iar între aceasta și inculpat nu a fost efectuată confruntarea.

Însă, procesele-verbale de audiere a *martorului* Prisacari M. în cadrul urmăririi penale nu au fost declarate inadmisibile conform criteriilor stabilite de art. 94 Cod de procedură penală. Mai mult, după finisarea urmăririi penale, inculpatul și avocatul său nu au înaintat careva demersuri privind excluderea ca probe a acestor acte.

Ori, acuzarea a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența *martorului* Prisacari M. în ședința de judecată, însă acestea nu s-au soldat cu succes deoarece martorul locuiește la moment în Franța.

Totodată, în cadrul urmăririi penale, inculpatul și-a ales poziția de apărare de a nu da declarații, fapt ce a exclus efectuarea confruntării cu martorul. Mai mult, după ce au făcut cunoștință cu declarațiile *martorului* Prisacari M., apărarea a beneficiat de dreptul de a înainta demersuri privind efectuarea confruntării cu *martorul* Prisacari M. sau de a fi audiată suplimentar pentru a răspunde la întrebările apărării, însă nu a utilizat acest drept.

Pe lângă aceasta, instanța de fond și-a argumentat soluția de achitare și prin faptul că au existat divergențe între declarațiile *martorului* Prisacari M. la descrierea persoanei care a fotografiat-o cu semnalmente inculpatului. Însă, această constatare este greșită, deoarece nu există divergențe esențiale între descrierea făcută de martor și semnalmente inculpatului.

La fel, instanța de fond a indicat că înlesnirea practicării prostituției se face pentru a trage foloase materiale, personale din această ocupație. Ori, această afirmație contravine art. 220 Cod penal care nu prevede că proxenetismul se comite în scopul obținerii a careva foloase materiale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, apelul a fost respins, ca nefondat.

Potrivit art. 412 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus judecarea apelului în absența părții vătămate Prisacari M., fiind stabilit că aceasta a fost înștiințată despre data, ora și locul examinării cauzei, însă nu s-a prezentat în ședința de judecată.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat.

Ori, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței, aceasta justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă că fapta infracțională nu a fost comisă de către inculpat.

În instanța de apel, inculpatul a declarat că învinuirea îi este clară și susține declarațiile făcute în instanța de fond.

Totodată, acuzarea a pus la baza învinuirii inculpatului declarațiile *martorului* Sumovschi I. date în instanța de fond și de apel, declarațiile *martorului* Raspopa R., date în instanța de fond; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după

fotografie, prin care Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S.; procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice, purtate de către Prisacari M. și Vîhodeț V.; procesul-verbal de examinare a răspunsului parvenit de la SRL „Simpals”, prin care a fost localizat sursa electronică de unde Vîhodeț V. publica anunțuri și discuta cu fetele în vederea practicării prostituției; procesul-verbal de examinare a anchetei sociale, prin care a fost constatat faptul că Prisacari M. nu este social vulnerabilă.

Deși organul de urmărire penală i-a incriminat inculpatului comiterea proxenetismului, cu îndemnul lui Prisacari M. de a practica prostituția, acțiune pretins a fi manifestată prin fotografierea în ipostaze intime a acesteia, în acest sens nu a fost administrată absolut nici o probă.

Nici martorul Sumovschi I., care a menționat că Prisacari M. era însărcinată când a plecat în Spania, nu a indicat absolut nimic despre inculpatul Besedin S., confirmând doar că Vîhodeț V. a ajutat-o să se angajeze la muncă în Spania, însă acesta a amăgit-o, deoarece în Spania urma să practice prostituția, ulterior Prisacari M. s-a adresat la poliție în Spania și s-a întors în țară.

Deci, martorul Sumovschi I. nu a făcut careva declarații cu privire la Besedin S. și nici nu a indicat că Vîhodeț V. ar fi acționat în comun cu inculpatul. Mai mult, nu a indicat că anume inculpatul ar fi fotografiat-o pe Prisacari M. în ipostaze intime.

Și declarațiile martorului Raspopa R. nu dovedesc comiterea faptei de către inculpat, acesta relatând doar unele circumstanțe care i-au devenit cunoscute pe parcursul urmăririi penale, care însă nu sunt adevărate prin probe. Astfel, martorul a specificat formal și declarativ că în cadrul urmăririi penale pe lângă Vîhodeț V. a fost identificat și Besedin S. în calitate de persoană care ar fi recrutat-o pe Prisacari M. la practicarea prostituției. Acțiunile ultimului s-ar fi manifestat în pregătirea așa-numitului dosar prin fotografierea în ipostaze intime a lui Prisacari M., însă lipsesc probe ce să confirme această versiune.

Pe lângă aceasta, inculpatului i s-a incriminat și calificativul îndemnul la practicarea prostituției, dar organul de urmărire penală nu a identificat și administrat careva probe ce să confirme că anume acesta a fost persoana care ar fi efectuat pozele în ipostaze intime ale părții vătămate Prisacari M.

Ori, în urma percheziției efectuate la domiciliul inculpatului, organul de urmărire penală nu a identificat nici-un aparat de fotografiat, poze ale lui Prisacari M. sau alte careva probe ce să demonstreze legătura acestuia cu fapta care i se incriminează.

Mai mult, nu poate fi reținut în calitate de probă procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, conform căruia Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S., ca fiind persoana care a fotografiat-o în ipostaze intime. Ori, conform actului dat, Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S. nemijlocit după forma feței și după coafură, iar în cadrul urmăririi penale Prisacari M. a descris persoana ce a fotografiat-o ca fiind o persoană cu vârsta de 25 ani, statura de 1,80 m, constituția corpului slabă, părul de culoare negru de lungime medie puțin creț. În contradicție cu declarațiile lui Prisacari M. este și fotografia anexată la procesul-verbal de recunoaștere a lui Besedin S., în care indică că l-a recunoscut pe Besedin S.,

invocând contrar, că Besedin S. nu are păr creț, vârsta fiind de peste 28 ani și înălțimea - 186 cm.

Prin urmare, sunt neîntemeiate afirmațiile procurorului că aceste date nu diferă cu mult de semnalmentele lui Besedin S. - 28 ani, înălțimea 1,86 m., părul negru, vorbește rusă, astfel că în mod rațional se poate de concluzionat că Prisacari M. l-a descris anume pe Besedin S., iar ulterior, aceasta l-a recunoscut pe viu pe Besedin S. ca fiind persoana care a fotografiat-o.

Divergențele vizate sunt esențiale și prezintă o importanță majoră în situația în care Prisacari M. a dat declarații diferite pe marginea caracteristicilor inculpatului și recunoașterii lui ori, la trei etape procesuale ale procesului penal, aceasta a indicat caracteristici diferite, iar aceste divergențe din declarațiile ei nu au fost înlăturate de către organul de urmărire penală.

În același timp, prin „tragere de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană” se înțelege obținerea de foloase patrimoniale sau nepatrimoniale de orice fel (bunuri, drepturi patrimoniale, avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale etc.) din practicarea prostituției de către o persoană, alta decât făptuitorul.

Și în acest sens lipsesc careva probe, astfel că calificativul dat a fost înaintat în mod formal și convențional, din simplul considerent al lipsei în general de careva date probante, chiar reieșind din declarațiile contradictorii ale lui Prisacari M.

Totodată, în urma percheziției efectuate la domiciliul lui Besedin S. nu au fost identificate careva mijloace bănești care s-ar pretinde că ar fi obținute drept recompensă pentru îndemnul la prostituție a lui Prisacari M.

Mai mult, în cadrul urmăririi penale nu au fost efectuate acțiuni procesuale sau măsuri speciale de investigație în privința lui Besedin S. care să ateste legătura între acțiunile lui, recrutarea pătimatei și pretinsa obținere de foloase în urma acestei fapte.

Deci, și în acest aspect învinuirea formulată este una declarativă și bazată exclusiv pe relatările lui Prisacari M., lipsind alte probe.

Prisacari M. nu a fost audiată nici în instanța de fond, și nici în instanța de apel, ori, acuzarea nu a asigurat prezența ei pentru audiere.

Deși, organul de urmărire penală a invocat că acțiunile inculpatului s-au manifestat prin acordarea ajutorului, adică fotografierea în ipostaze intime a lui Prisacari M., această învinuire este una lipsită de substrat factologic și axată doar pe declarațiile lui Prisacari M., care nu au putut fi verificate în instanțele de fond și de apel.

Astfel, învinuirea înaintată lui Besedin S. nu este una determinată și clară, or, organul de urmărire penală nu a identificat prin care anume acțiuni ale acestuia se pretinde recrutarea lui Prisacari M. și îndemnul ei la practicarea prostituției, deoarece nu au fost administrate probe care să confirme că Besedin S. ar fi obținut foloase în urma faptei de proxenetism.

Pe lângă aceasta, martorii audiați și acțiunile procesuale efectuate în privința lui Vîhodeț V. nu au demonstrat direct sau indirect existența intenției directe în acțiunile lui Besedin S., acțiuni prezumate prin obținerea unor foloase în urma practicării prostituției de către Prisacari M.

Deci, învinuirea înaintată nu este susținută prin nici o probă, fiind axată exclusiv pe declarațiile lui Prisacari M., care nu coroborează cu alte probe administrate.

Prin urmare, actul de acuzare potrivit căruia lui Besedin S. i s-a înaintat învinuirea de comiterea proxenetismului nu este susținut prin probe concludente și pertinente, ce demonstrează că fapta dată nu a fost comisă de către inculpat, iar organul de urmărire penală urmează obligatoriu să dispună și să efectueze continuarea urmăririi penale pentru identificarea persoanei vinovate de fapta dată.

În același timp, este nefondată și afirmația acuzării că vinovăția inculpatului a fost demonstrată integral prin procesul-verbal de audiere a martorului Prisacari M., declarațiile martorului Sumovschi I., procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie prin care Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S. ca fiind persoana care i-a înlesnit practicarea prostituției; procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice purtate de către Prisacari M. și Vîhodeț V., prin care se constată faptul că aceștia au comunicat între ei în timpul comiterii infracțiunii; procesul-verbal de examinare a răspunsului parvenit de la SRL „Simpals”, prin care a fost localizat sursa electronică de unde Vîhodeț V. publica anunțuri și discuta cu fetele în vederea practicării prostituției; procesul-verbal de examinare a anchetei sociale, prin care a fost constatat faptul că Prisacari M. nu este social vulnerabilă.

Ori, Prisacari M. a fost audiată doar în cadrul urmăririi penale, acțiune care a fost imposibilă în instanța de fond și de apel, astfel că declarațiile ei nu pot fi verificate, iar organul de urmărire penală nu a dispus și efectuat acțiunea procesuală de confruntare.

Totodată, procesele-verbale de examinare se referă la Vîhodeț V. și nu au fost efectuate în privința lui Besedin S., aceste acte nu descriu și nici nu constată careva pretinse fapte comise de către inculpat.

La fel, este nejustificat și argumentul acuzării că, în cadrul urmăririi penale a fost imposibilă efectuarea acțiunii procesuale de confruntare între Besedin S. și Prisacari M., deoarece bănuitul a refuzat să facă declarații, or, în cazul de față acțiunea procesuală de confruntare urma a fi efectuată indiferent de refuzul bănuitului de a face declarații, totodată confruntarea putea fi efectuată nu doar între bănuitul și partea vătămată după cum a specificat procurorul în apel.

Alegațiile procurorului că Prisacari M. și Sumovschi I. nu au avut niciun temei să-l învinuiască pe Besedin S. de comiterea proxenetismului, deoarece nu s-au cunoscut anterior, nu au fost în relații ostile și este absurd ca fără niciun scop să fie învinovățită persoana, nu constituie un temei de condamnare a acestuia deoarece declarațiile lor nu demonstrează comiterea faptei infracționale de către Besedin S.

Este neîntemeiat și argumentul procurorului că procesele-verbale de audiere a martorului Prisacari M. în faza de urmărire penală nu au fost declarate inadmisibile conform criteriilor stabilite de art. 94 Cod de procedură penală, iar după terminarea urmăririi penale și facerea cunoștinței cu materialele cauzei, inculpatul și avocatul careva demersuri privind excluderea ca probă a proceselor-verbale de audiere a martorului Prisacari M. nu au înaintat.

Ori, nu este obligatorie declararea nulității procesului-verbal de audiere a lui Prisacari M., deoarece declarațiile acestuia au fost apreciate prin prisma posibilității verificării lor, adică veridicității și admisibilității și nu sub aspect de încălcări procesuale la efectuarea acțiunii de audiere a lui Prisacari M.

Deci, infracțiunea prevăzută de art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal nu a fost comisă de către Besedin S., acesta justificat și legal fiind achitat, iar acuzarea nu a adus careva argumente plauzibile ce ar servi ca temei de casare a sentinței de achitare, apelul declarat urmând a fi respins.

Potrivit art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atât timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Conform normelor Codului de procedură penală și CEDO care prevede că dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecării, în favoarea acestuia operează principiul de drept „in dubio pro reo” se regăsește în art. 6 par. 2 din CEDO și reflectă prezumția de nevinovăție, care, în general, este un drept protejat de CEDO și de Constituție, iar în particular constituie și o regulă a probatoriului prin postulatul menționat.

Potrivit jurisprudenței naționale și a CtEDO, având în vedere dispozițiile art. 6 din CEDO instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CtEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

Totodată, potrivit principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanțele de fond și de apel s-au bazat pe argumentele nefondate ale inculpatului, fără a le da o apreciere în coroborare cu celelalte probe obiective, obținute în cadrul urmăririi penale cu respectarea rigorilor Codului de procedură penală și cercetate în instanța de judecată.

Acuzarea a tras atenția asupra divergențelor dintre declarațiile *părților vătămate* și ale inculpatului.

Astfel, Prisacari M. a indicat două persoane – Valentin i-a organizat deplasarea în Spania pentru practicarea serviciilor sexuale, al doilea fiind Besedin S.

Însă, aprecierea instanțelor de fond și de apel ca fiind divergente declarațiile date de Prisacari M. la descrierea persoanei care a fotografiat-o, este greșită, deoarece nu există divergențe esențiale între descrierea făcută de Prisacari M. și semnalmentele inculpatului. Ori, aceasta a apreciat la propria percepție că persoana care a fotografiat-o are 25 ani, statura – 1,80 m., constituția – slabă, părul negru de lungime medie, vorbea limba rusă. Aceste date nu diferă cu mult de semnalmentele inculpatului: 28 ani, înălțimea – 1,86 m., părul negru, vorbește limba rusă, fiind posibil de concluzionat că Prisacari M. l-a descris anume pe Besedin S. Mai mult, aceasta, ulterior, l-a recunoscut pe viu pe Besedin S. ca fiind persoana care a fotografiat-o.

Totodată, soluția de achitare a inculpatului pe motiv că Prisacari M. nu a fost audiată în cadrul cercetării judecătorești, iar între aceasta și inculpat nu a fost efectuată confruntarea contravine prevederilor Codului de procedură penală și jurisprudenței CtEDO, și anume art. 93 alin. (2) pct. 4), 102 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căror constituie mijloace de probă atât declarațiile date la urmărire penală, cât și declarațiile date în cadrul cercetării judecătorești, având aceeași valoare probantă. Iar, procesele-verbale de audiere a lui Prisacari M. nu au fost declarate inadmisibile, conform art. 94 Cod de procedură penală.

Mai mult, vinovăția inculpatului a fost demonstrată integral și prin declarațiile martorului Sumovschi I.; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care Prisacari M. l-a recunoscut pe Besedin S.; procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice, purtate de către Prisăcaru Maria și Vîhodeț V.; procesul-verbal de examinare a răspunsului parvenit de la SRL „Simpals”, prin care a fost localizat sursa electronică de unde Vîhodeț V. publica anunțuri și discuta cu fetele în vederea practicării prostituției; procesul-verbal de examinare a anchetei sociale, prin care a fost constatat faptul că Prisacari M. nu este social vulnerabilă. Totodată, martorul Raspopa R. a declarat că a fost ofițer de urmărire penală pe cazul dat.

Pe lângă aceasta, este eronată și concluzia instanței că a fost constatată absența atât a motivului la Besedin S. de interes material sau tragere de foloase de pe urma presupusei activități de practicare a prostituției de către Prisacari M., cât și că nu au fost aduse probe concludente și pertinente care ar dovedi că Besedin S. ar fi comis infracțiunea de înlesnire la practicarea prostituției or, în cazul comiterii infracțiunii de proxenetism, prin fotografierea lui Prisacari M. în ipostaze intime și goală, conform chestionarului de angajare la muncă prezentat de Vîhodeț V. pentru ca aceasta să ajungă în Spania pentru practicarea prostituției, Besedin S. a înlesnit practicarea prostituției.

La fel, din probele administrate rezultă că Prisacari M. și Sumovschi I. nu aveau nici un temei de a-l învinui pe Besedin S. în comiterea proxenetismului, deoarece nu l-au cunoscut anterior, nu au fost în relații ostile, fiind nefondată acuzația de învinovățire pe nedrept.

Deci, versiunea inculpatului este nefondată, nefiind în măsură să combată probele administrate, iar nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea acestuia.

Decizia instanței de apel este neîntemeiată și pe motiv că instanța a depășit limitele învinuirii înaintate, deoarece a combătut în acțiunile inculpatului prezența calificativului – îndemn la practicarea prostituției, circumstanțe care nu i-au fost incriminate prin rechizitoriu.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea formulată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, corect dispunând achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins probele acuzației (*pct. 2.*, *4. din decizie*).

Ori, soluția instanțelor de fond și de apel coroborează și cu următoarele împrejurări:

a) potrivit art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, prevăd că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzației sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

În această consecutivitate, se observă că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Besedin S. este acuzat că: „*în prima jumătate a lunii mai 2014, aflându-se în apartamentul*

nr. xxxxxx, mun. Chișinău, acționând de comun acord și împreună cu Vîhodeț V., precum și cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către o altă persoană, a înlesnit practicarea prostituției în or. Rosis, Spania, de către Prisacari M., prin fotografierea acestuia în diferite ipostaze intime în conformitate cu chestionarul de angajare la muncă prezentat de către Vîhodeț V., iar aceste fotografii urmau să fie folosite de către Vîhodeț V. și alte persoane în vederea înlesnirii practicării prostituției a lui Prisacari M. în țara de destinație”.

În același timp, inculpatul Vîhodeț V., în privința cărui, conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11.05.2016, procesul penal pe art. 220 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal a fost încetat în legătură cu intervenirea decesului, a fost acuzat, potrivit rechizitoriului, că: „în prima jumătate a lunii mai 2014, aflînduse în un.Chișinău, acționînd de comun acord și împreună cu Besedin Seghei, persoana nestabilă de organul de urmărire penală pe nume „Ana”, precum și cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către o altă persoană, prin intermediul rețelelor de socializare, a îndemnat-o pe Prisacari Maria la practicarea prostituției peste hotarele R.Moldova, prin convingeri că va fi bine plătită de pe urma practicării acestei activități. În continuare, în aceste circumstanțe și în perioada de timp indicată, Vîhodeț Valentin, aflându-se în mun.Chișinău, acționînd de comun acord și împreună cu Besedin Serghei și persoana nestabilă de organul de urmărire penală pe nume „Ana”, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către Prisacari Maria în Spania, în vederea creării premiselor și întocmirii actelor necesare (chestionar), pentru practicarea prostituției, i-a organizat Mariei Prisacari o ședință foto, unde ultima a fost fotografiată în diferite ipostaze intime de către Besedin Serghei în acest scop. La 17.05.2014, Vîhodeț Valentin, aflându-se în mun.Chișinău, acționînd de comun acord și împreună cu persoana nestabilă de organul de urmărire penală pe nume „Ana”, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către Prisacari Maria în Spania, i-a transmis ultimei biletul electronic avia la ruta KievGirona, după care a instruit-o referitor la deplasarea acesteia către or. Kiev, Ucraina, unde urma să fie preluată de către persoana nestabilă pe nume „Ana”. În continuare, persoana nestabilă pe nume „Ana”, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției de către Prisacari Maria în or. Rosis Spania, preluând acțiunile infracționale începute de către Vîhodeț Valentin, i-a organizat deplasarea Mariei Prisăcari către țara de destinație”.

Prin urmare, inculpatul Besedin S. ar fi comis infracțiunea incriminată în cu totul alte circumstanțe în fapt și drept, decât coparticipantul Vîhodeț V., fapt ce denotă că învinuirea formulată lui Besedin S. este incompletă, sumară și dubioasă, în special nefiind clară sub aspectul începerii și consumării infracțiunii pretins a fi săvârșită împreună cu mai multe persoane, dar neimputându-i-se aceleași acțiuni în fapt și drept ca în cazul coparticipanților Vîhodeț V. și a altor persoane nestabilite de organul de urmărire penală, iar instanța de judecată nu este în drept să completeze din oficiu învinuirea cu circumstanțe în fapt care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii;

b) potrivit art. 369 alin. (1), 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, citirea în ședința de judecată a declarațiilor părții vătămate depuse în cursul urmăririi penale, poate avea loc doar în cazurile când ea lipsește în ședință și absența ei este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a-i asigura securitatea, cu condiția că audierea acesteia a fost efectuată cu confruntarea dintre ea și bănuit, sau ea a fost audiată în conformitate cu art. 109 și 110. Conform art. 389 alin. (3) Cod de procedură penală, declarațiile părții vătămate depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și

cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea ei cu bănuitul, învinuitul sau că ea a fost audiată în condițiile art. 109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu ea în cadrul ședinței de judecată.

Ori, partea vătămată Prisacari M. nu a fost audiată în cadrul instanței de fond și de apel, iar declarațiile ei din cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza unei eventuale sentințe de condamnare, deoarece nu sunt întrunite condițiile nominalizate supra - imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a-i asigura securitatea, audierea acesteia să fi fost efectuată cu confruntarea dintre ea și inculpat, sau ea să fi fost audiată în conformitate cu art. 109 și 110 Cod de procedură penală;

c) potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Conform jurisprudenței naționale și internaționale, având în vedere dispozițiile art. 6 din CEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, în temeiul cărui fusese achitat, urmând să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți /*hotărârile CtEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63/*. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului /*hotărârea CtEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60/* În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24, 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*hotărârea Plenului*

CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.4.-14.6.).

Ori, procurorul nu a asigurat prezența părții vătămate Prisacari M. pentru a fi audiată în cadrul instanțelor de fond și de apel, declarațiile ei pretinzând de procuror a fi de o natură susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial învinuirea formulată inculpatului, în vederea respectării dreptul lui la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul menționat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, instanțele nu au admis vreo

eroare gravă de fapt, care să le fi afectat soluția, și că recursul este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 02 iulie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în privința inculpatului Besedin Serghei xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 04 decembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun